

GYEREKKOR, KÁLVÁRIA-DOMB

Régi csavargás
 máig hasító iszonyodása. —
 Döngő harangszó
 bronzmozsár-zuhogása.
 Tolató vonatoktól
 döngő
 Kálvária-dombja.
 Asszony-formájú sírkövek
 nagy, jegeces tömbje.
 Enyészet-szagú, pókhálós
 tujabokrok.
 Zománc-fényképek,
 pléhkoszorúk, nyikorgók.
 Aztán —
 a kicsi játékházak különös titka:
 kókadtt virágok akadtak
 rács-fogaikba,
 a rács mögött
 embernyi,
 festett, viasz-húsú bábuk!
 Szájuk kiáltott,
 zuhant az öklük,
 indult a lábuk...
 Löktek-húztak a stációk,
 mágnesként szívta a rácsok,
 hívott a másik, a harmadik,
 hogy még több iszonyút lássak:
 mind ott nyüzsgöttek a kő-oduban,
 amitől elaludni féltem,
 ijedős dajkám amivel rémisztgetett
 a sötétben;
 a Véres Ember,
 a Kancsal Ördög a lábainál,
 a Kalapácsos,
 meg a Tüskeszakállú Vízikirály,
 a Fulladt Hullá,
 zölden, ahogy álmomban láttam,
 a Korbácsos Rém —
 szögek a korbács szíjfonatában;
 meredt szemű asszonyok is,
 hangtalanul sikongva,
 megint a Véres Ember,
 szögesdrót a fejére fonva,
 reccsen a csukló,
 nagy kampósszög ahogy belecsusszan,
 vér csorog le
 fekete patakban,
 hosszan...
 Futni, vissza,
 előre,
 hátra,
 merre?
 A dombra!
 Várnak hárman,
 karókon függve,
 rácsavearodva!

Nagy füttyel a domb alatt
mozdony tolatott.
Megláttam a füstöt!
a sint!
a piros vonatot!
E m b e r lépdelt lenn: vasutas,
kezében bicegő lámpa.
Lebotladoztam —
úgy estem rá,
mint az apámra.

GYORSFÉNYKÉPEK

Ahányan láttak,
annyiféle vagy.
Amerre jártál —
gyorsfényképeket
hullatsz magadról évtizedek óta.

Gyerekkori vadóc barátod
ezt a képedet gyúrte zsebre:
m e r e m é n i s! és iszonyat
émelyedése ráng az arcodon:
„hentest” játszatok, mészárszéket,
kis sündisznó a véres áldozat.
Fogolytársad úgy lát ma is:
hó-lucskos áprilisi délben
barakk falához döntve vállad,
inget tetvészel, füttyörészel.
Egy lányban ez maradt:
félbetört, suta mozdulat,
bénult mosolyod hull a földre,
fejed leejted, elmégy...
Legjobb barátod
tömbbé olvadt sok hallgatásod örzi.
Valaki más
örökre eltűnő hátad kövületét.

Akik meg nem ismernek,
azoknak ennyi vagy:
„Egy olyan magas, fekete,
a haja mindig a szemébe lóg.”
Van, akinek csak
„az a kékkabátos”.

Hajdani társak, nők, barátok,
pincérek és közértesek,
kalauzok és ellenségeid,
autóbuszon veled-utazók
őriznek rólad nagyritkán-igaz
és igazán-hazug pillanatképeket,
— nem védekezhetsz —
szilaját, szomorút, keserűt, jámborát,
szikrázó dühűt és mogorvát,
ügyefogyottat,
sok olyat is, amilyen sohase voltál...

Nekem
különös elgondolni,
hogy látnak annyian,
ilyennek és olyanak.
Az én szememben

már egyetlen arc
minden lehető arcod,
minden eddigi és ezutáni.
Én benne látom
valamelyik ősöd arcát
török lovak taposta korból,
benne dédunokádét
a csillagjáró korból,
én rajta látom
a hajdani gyerekarcot,
mögötte látom
a szikár csontokkal kirajzolódó,
ezüstös fényű öreg arcot is.

Zombori László Hálófoltozó